

Välfärdsberättelse för Lovisa stad 2021–2025

1

Sammandrag

Upprättare av välfärdsberättelsen och behandling

- Lovisa stads arbetsgrupp för främjande av hälsa och välfärd (HYTE-gruppen) har utarbetat välfärdsberättelsen.
- Välfärdsberättelsen har utarbetats i ett sektorsövergripande samarbete med flera aktörer, och sakkunnig- och erfarenhetskunskap har utnyttjats.
- Behandling och godkännande:
 - Begäran om utlåtande av påverkansorganen i februari
 - Presentation till NLIN-, KUFRI- och NFB-nämnderna och stadsstyrelsen
 - Godkännande i fullmäktige
- Efter godkännande publiceras välfärdsberättelsen 2021–2025 på adressen hyvinvointikertomus.fi och webbplatsen lovisa.fi samt sänds till Östra Nylands välfärdsområde och HUS-sammanslutningen.

Innehållet i välfärdsberättelsen

3

- Har byggts upp enligt mallen i den elektroniska välfärdsberättelsen.
- SAMMANFATTNING
- INTRODUKTION
- DEL 1 UTVECKLINGEN AV BEFOLKNINGENS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2021–2025
 - 1 Utvärdering av prioriteringar, mål och åtgärder i välfärdsplanen
 - 2 Välfärdsområdets välfärdsberättelsearbete
 - 3 Viktiga lärdomar från fullmäktigeperioden
- DEL III BEHANDLING I ORGAN
 - 4 Upprättare av välfärdsberättelsen
 - 5 Organens godkännande av planen

Bild: Joakim Palmén, Lovisa stad

Ny information i välfärdsberättelsen

- HYTE-koefficientens process- och resultatindikatorer
 - I början av året 2023 infördes en tilläggsdel till statsandelen för främjande av hälsa och välfärd, en koefficient för främjande av hälsa och välfärd.
- Institutet för hälsa och välfärds förslag till minimiinformationsinnehåll
 - Den förordning om minimiinformationsinnehållet i välfärdsberättelser som avses i 29 § i lagen om ordnande av social - och hälsovård är under behandling vid Social- och hälsovårdsministeriet. Ett förslag till minimiinformationsinnehåll i välfärdsberättelsen lämnades 14.6.2023 till Social- och hälsovårdsministeriet, men det kan komma ändringar i det i och med ministeriets förordningsprocess.
- Kompletterande indikatorer, som t.ex. befolkning, motionsaktivitet och de positivaste och mest oroväckande resultaten från enkäten Hälsa i skolan 2023 samt resultat från enkäten om invånarnas välfärd.
- Glädje- och orosmoment enligt åldersgrupper och lärdomar (vad man lyckats med och utvecklingsbehov) från fullmäktigeperioden framlyfta av HYTE-gruppen.

Beredningen av välfärdsplanen startar

- Välfärdsberättelsen 2021–2025 och välfärdsplanen 2026–2029 utarbetas separat.
- I början av 2026 rapporteras utfallet för välfärdsplanen separat för 2025.
- Beredningen av välfärdsplanen för följande fullmäktigeperiod 2026–2029:
 - HYTE-gruppen startar beredningen av välfärdsplanen utgående från välfärdsberättelsen under en workshop våren 2025.
 - Välfärdsplanen bearbetas under hösten och då beaktas stadens nya strategi.
 - Påverkansorganen inkluderas i beredningen av välfärdsplanen.
 - Institutet för hälsa och välfärd förslår till minimiinformationsinnehåll beaktas då man bereder välfärdsplanen.

Strategiskt mål och samarbete angående främjande av hälsa och välfärd

- I Lovisa stads strategi för 2022–2025 konstateras:

”Vi vill på ett mångsidigt och kreativt sätt främja välfärden genom fostran, utbildning, kultur, idrott, näringslivsåtgärder, företagsamhet, stadsplanering och begripligt beslutsfattande.”

- Staden har också främjat välfärd i samarbete med föreningar inom olika branscher, välfärdsområdet och andra aktörer.

Valda punkter ur lagar med tanke på främjande av hälsa och välfärd ⁷

- Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) bär kommunerna (§ 6) och välfärdsområdena (§ 7) det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del som denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av organisationen.
 - De kommunala verksamheterna ska samarbeta med varandra för att främja hälsa och välfärd.
 - I främjandet av hälsa och välfärd ska kommunen samarbeta med välfärdsområdet och bistå det med sin sakkunskap.
 - I främjandet av hälsa och välfärd ska välfärdsområdet samarbeta med kommunerna i sitt område och bistå dem med sin sakkunskap.
 - Kommunen och välfärdsområdet ska främja goda verksamhetsförutsättningar och påverkningsmöjligheter för de organisationer som utför hälso- och välfärdsfrämjande arbete.

Välfärdsplanen för Lovisa 2021–2025

- **Prioriterade områden i välfärdsplanen för Lovisa 2021–2025:**
 - 1. Involvering av invånarna
 - 2. Främjande verksamhet och tjänster i rätt tid
 - 3. Miljö som stöder välfärd med beaktande av hållbar utveckling
- Välfärdsplanen för barn och unga och planen för att stödja den äldre befolkningen har slagits samman med välfärdsplanen. Programmet för främjande av integration 2021–2024 har beaktats i planen. I åtgärderna ingår genomförande av Unicefs modell Barnvänlig kommun och förebyggande rusmedelsarbete.
- På följande sidor finns några exempel på åtgärder som genomförts i samarbete.

Exempel på åtgärder som genomförts i samarbete

- Staden byggde ett nytt bostadsområde, Drottningstranden, och på detta bostadsområde rekreationsområden och -leder som är öppna för alla invånare. Dessa omfattar bland annat en skogspark, tillgänglig spång, lekpark och ett offentligt konstverk.
- *Bilden är från den observerande tillgänglighetskartläggningsvandringen i Drottningstranden 9.10.2023 under vilken rekreationsområdets och -rutternas tillgänglighet kartlades. På bilden representanter för stadens personal, äldrerådet och rådet för personer med funktionsnedsättning samt Östra Nylands välfärdsområde.*

Bild: Sara Tallsten, Lovisa stad

Exempel på åtgärder som genomförts i samarbete

- Finlands UNICEF tilldelade 2024 Lovisa stad det första Barnvänlig kommun-erkännandet.
- Lovisa hade särdeles väl lyckats:
 - koordinera och främja Barnvänlig kommun-arbetet på ett engagerat och målmedvetet sätt
 - kommunicera om barnens rättigheter
 - sätta igång barnparlamentsverksamhet
 - ta i bruk ett elektroniskt verktyg för barnkonsekvensanalys
- *Bilden är från det första sammanträdet för barnparlamentet i Lovisa på Rådhuset 5.5.2023.*

Bild: Shasmine Bruce, Lovisa stad

Exempel på åtgärder som genomförts i samarbete

- Under 2023 genomfördes deltagande budgetering.
- Istandsättningen av trafikparken i Strömfors vann omröstningen och blev klar 2024.
- *Bilden är från invigningen av trafikparken i Strömfors 24.10.2024. På bilden Jere Moisio, som lämnat in förslaget, och stadsdirektör Tomas Björkroth.*

Bild: Jonna Pennanen, Lovisa stad

Exempel på åtgärder som genomförts i samarbete

- Välbefinnandet i skolor, ungdomsarbetet, hobbymöjligheter, kulturfostran och förebyggande rusmedelsarbete har främjats genom yrkesövergripande samarbete och i samarbete med föreningar och andra aktörer.
- Skolmåltiderna har utvecklats bland annat genom en årlig enkät riktad till alla elever.
- Staden har samarbetat med föreningar och andra aktörer på ett mångsidigt sätt och bland annat regelbundet ordnat nätverks- och samarbetsmöten, såsom kulturkaffe för kulturföreningar, föreningsmöten för idrottsföreningar och från och med 2023 ett föreningsforum för föreningar inom social- och hälsovårdsbranschen. För föreningarna utarbetades en informationsgraf 2024.

HYTE-koefficienten

- HYTE-koefficienten är en tilläggsdel för främjande av hälsa och välfärd. Koefficienten är ett incitament som innebär att storleken på kommunernas statsandelar delvis bestäms av det arbete som kommunerna gör för att främja hälsa och välfärd.
- HYTE-koefficienten togs i bruk 2023.
- Lovisas HYTE-koefficient har stigit mellan 2023 (57) och 2024 (64).
- Lovisas HYTE-koefficient kan ytterligare förbättras till exempel på följande sätt:
 - Genom att främja sunda levnadsvanor, fysisk kondition och viktkontroll bland unga i samarbete med olika aktörer.
 - Genom att upprätthålla och förbättra arbetsförmågan hos vuxna och främja sysselsättningen i samarbete med olika aktörer.
 - Dessutom kan staden införa långa motionsraster och mellanmål i skolorna.
 - Lovisa stad har sänkt tröskeln för deltagande i kultur genom att genomföra kulturkompisverksamhet som en del av promenadkompisverksamheten.

Ekonomi och livskraft

- Kommunsektorn har genomgått en stor förändring, när välfärdsområdena inrättades och social- och hälsovårdstjänsterna överfördes från kommunerna till välfärdsområdena.
 - Det finns fortfarande utrymme för förbättringar i samarbetet mellan kommunerna och välfärdsområdena.
- För Lovisa stad har åren 2021–2025 trots coronaviruspandemin och social- och hälsovårdsreformen varit ganska goda ekonomiskt sett.
 - Social- och hälsovårdsreformen har medfört osäkerhet inom kommunsektorn.
 - Reformen av arbets- och näringstjänsterna och statsandelssystemet bidrar också till ökad osäkerhet.
- Sysselsättningssituationen har försämrats och antalet lediga arbetsplatser har minskat. Långtidsarbetslösheten ökade inte just alls trots det försämrade sysselsättningsläget.
 - Arbets- och näringsbyråerna stängdes 31.12.2024 och arbets- och näringstjänsternas uppgifter överfördes från och med 1.1.2025 till Borgå sysselsättningsområde, som omfattar Lovisa stad.

Befolkning

- Andelen av befolkningen i åldern 16–24 år är lägre än i landet som helhet, vilket sannolikt till stor del beror på att man flyttar till andra orter för att studera.
- Enligt befolkningsprognosen kommer särskilt andelen personer i åldern 65–74 år att öka fram till 2030 i Lovisa.
- År 2023 var 55 procent av befolkningen finskspråkig och 39 procent svenskspråkig, medan 6 procent av befolkningen hade ett främmande språk som modersmål.
 - Under fullmäktigeperioden har de båda inhemska språkens andel minskat en aning, medan andelen personer med ett främmande språk som modersmål har ökat i Lovisa.

Positivt i vardagen bland barn och unga i Lovisa

- När man jämför resultaten av enkäten Hälsa i skolan 2023 med genomsnittet för landet som helhet visar de mest positiva resultaten i Lovisa bland annat att:
 - Eleverna i årskurs 4 och 5 har goda empatifärdigheter och möjligheter att påverka skolmåltiderna
 - Elever i årskurs 8 och 9 ägnar sig i högre grad åt konst eller kultur
 - Andelen studerande i årskurs 1 och 2 i gymnasiet som upplevt skolutmattning är lägre
 - Positivt är också till exempel möjligheterna för elever i årskurs 8 och 9 att påverka planeringen och genomförandet av raster och pauser samt möjligheterna för gymnasiestuderande att påverka skolans evenemang.

Övervikt, svag fysisk funktionsförmåga och låg motionsaktivitet bland barn och ungdomar väcker oro

17

- Det som väcker oro då man jämför resultaten med genomsnittet för Östra Nylands välfärdsområde (ÖNVFO) och landet som helhet:

Indikatorer, barn, yngre tonåringar och barnfamiljer	Lovisa	ÖNVFO	Hela landet
Fritidsintresse minst en dag i veckan, % av eleverna i årskurs 4 och 5	82,3 (2021), 81,9 (2023)	88,5 (2023)	88,8 (2023)
Barn och ungas fysiska funktionsförmåga (MOVE!-mätningen), procent av eleverna i årskurs 5 med svag fysisk funktionsförmåga	53,8 (2021), 50,4 (2022), 48,3 (2023) 44,9 (2024)	36,4 (2024)	35,8 (2024)
Motionerar minst en timme per dag, % av eleverna i årskurs 4 och 5	37,2 (2021), 43 (2023) pojkar 37,2 (2021), 51,4 (2023) flickor 36,7 (2021), 36,4 (2023)	40,1 (2023)	43 (2023)
Förekomsten av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 2–6-åringar	26,5 (2021), 28,1 (2022), 25,6 (2023)	20,6 (2023)	19,4 (2023)
Förekomsten av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 7–12-åringar	25,4 (2021), 27,5 (2022), 24,7 (2023)	21,7 (2023)	22,3 (2023)

Indikatorer, unga och unga vuxna	Lovisa	ÖNVFO	Hela landet
Barn och ungas fysiska funktionsförmåga (MOVE!-mätningen), procent av eleverna i årskurs 8 med svag fysisk funktionsförmåga	52,9 (2021), 44,6 (2022), 46,5 (2023) 48,1 (2024) pojkar 36,9 (2024), flickor 58,6 (2024)	38,9 (2024)	40,4 (2024)
Utövar motion som ger andfåddhet högst en timme per vecka under fritiden, % av eleverna i årskurs 8 och 9	33,1 (2021), 35,9 (2023) pojkar 34 (2021), 31,6 (2023) flickor 32,2 (2021), 39,2 (2023)	29,4 (2023)	27,0 (2023)
Utövar motion som ger andfåddhet högst en timme per vecka under fritiden, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet	39 (2021), 23,3 (2023) pojkar 34,2 (2021), 25,0 (2023) flickor 43,2 (2021), 22,2 (2023)	24,6 (2023)	25,8 (2023)
Åker hela skolvägen med motorfordon, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet	34,4 (2023) pojkar 31,8 (2023), flickor 37,8 (2023)	27,9 (2023)	18,4 (2023)
Övervikt, % av eleverna i årskurs 8 och 9	22,9 (2021), 21,3 (2023) pojkar 28 (2021), 26,2 (2023) flickor 19,6 (2021), 17,8 (2023)	16,8 (2023)	17,4 (2023)

Utmaningarna med flickors välbefinnande och ungas riskfyllda användning av berusningsmedel samt risk för marginalisering väcker oro

19

Indikatorer, unga och unga vuxna	Lovisa	ÖNVFO	Hela landet
Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9	35,3 (2021), 39,6 (2023) pojkar 24,1 (2021), 19,6 (2023) flickor 44,1 (2021), 55,2 (2023)	31,5 (2023)	26,6 (2023)
Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet	35,4 (2021), 27 (2023) pojkar 28,9 (2021), 20,9 (2023) flickor 40,9 (2021), 33,3 (2023)	29 (2023)	25,2 (2023)
Nöjd med livet för närvarande, % av eleverna i årskurs 8 och 9	58,4 (2021), 54,2 (2023) pojkar 73,1 (2021), 73,5 (2023) flickor 47,9 (2021), 40,8 (2023)	61,2 (2023)	65,7 (2023)
Nöjd med livet för närvarande, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet	60,5 (2021), 65,6 (2023) pojkar 73,7 (2021), 81,8 (2023) flickor 48,8 (2021), 48,9 (2023)	63,9 (2023)	66,9 (2023)
Väldig svag upplevelse av delaktighet, % av eleverna i årskurs 8 och 9	18,1 (2021), 19,6 (2023) pojkar 13,5 (2021), 6,2 (2023) flickor 21,4 (2021), 29,2 (2023)	15,8 (2023)	12,3 (2023)

Indikatorer, unga och unga vuxna	Lovisa	ÖNVFO	Hela landet
Upplevt stark, positiv mental hälsa under de två senaste veckorna, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet	25,5 (2021), 23,7 (2023) pojkar 32,4 (2021), 24,4 (2023) flickor 15,9 (2021), 13,3 (2023)	23,6 (2023)	21,4 (2023)
Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9	25,5 (2021), 23,7 (2023) pojkar 2,9 (2021), 7,4 (2023) flickor 42,9 (2021), 36 (2023)	23,6 (2023)	21,4 (2023)
Äter inte skollunch dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9	46,1 (2021), 41,6 (2023) pojkar 43,9 (2021), 25,5 (2023) flickor 48,3 (2021), 53,6 (2023)	46 (2023)	38 (2023)
Äter inte skollunch dagligen, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet	29,6 (2021), 38,2 (2023) pojkar 27,5 (2021), 27,9 (2023) flickor 31,8 (2021), 46,7 (2023)	40,4 (2023)	31,4 (2023)
Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i årskurs 8 och 9	8 (2021), 13,6 (2023) pojkar 7,8 (2021), 17,8 (2023) flickor 8,3 (2021), 10,6 (2023)	13,7 (2023)	8,8 (2023)
Personer som riskerar att marginaliseras (inte i arbete, studerar inte, inte i beväringstjänst) i åldern 18–24-år, % av jämnåriga	21,7 (2021), 19,2 (2022) män 24,6 (2021), 22,5 (2022) kvinnor 17,5 (2021), 14,4 (2022)	14,7 (2022)	14,7 (2022)

Upplevelsen av delaktighet har ökat inom alla åldersgrupper och vuxna är mindre nöjda med sin ekonomiska situation²¹

Under denna fullmäktigeperiod genomförde Lovisa stad årligen en välfärdsenkät för invånarna för att också få information om hur kommuninvånarna upplever sin välfärd till stöd för välfärdsarbetet.

I tabellen är ett urval ur resultaten av välfärdsenkäten:

Indikatorer	Alla åldersgrupper sammanlagt	Under 30-åringar	30–64-åringar	Över 65-åringar
Mycket belåten med sin självkänsla, % av dem som besvarat enkäten	25,8 (2021), 23,6 (2022), 26,3 (2023), 21,4 (2024)	18,4 (2024)	22,9 (2024)	26 (2024)
Mycket belåten med sitt hälsotillstånd, % av dem som besvarat enkäten	11,8 (2021), 20,1 (2022), 17,2 (2023), 18,5 (2024)	27,7 (2024)	10,7 (2024)	8,9 (2024)
Mycket belåten med sin ekonomiska situation, % av dem som besvarat enkäten	14,5 (2021), 24,9 (2022), 23,8 (2023), 23,6 (2024)	28 (2024)	13,6 (2024)	28,1 (2024)
Mycket belåten med sitt liv som helhet, % av dem som besvarat enkäten	22,6 (2021), 24,3 (2022), 30,2 (2023), 26,9 (2024)	29,2 (2024)	21,5 (2024)	29,4 (2024)
Upplever inte alls att hen kan påverka frågor som berör hen i sin hemkommun, % av dem som besvarat enkäten	28,5 (2021), 20,9 (2022), 16,3 (2023), 13,6 (2024)	14,6 (2024)	12,2 (2024)	15,2 (2024)
Personens hemort erbjuder hen möjlighet till ett gott liv i framtiden, % av dem som besvarat enkäten	19,4 (2021), 12,8 (2022), 17 (2023), 11,5 (2024)	17,3 (2024)	7 (2024)	4,8 (2024)

Var tredje ungdom besöker inte biblioteket

I tabellen presenteras ett urval ur resultaten av välfärdsenkäten:

Indikatorer	Alla åldersgrupper sammanlagt	Under 30-åringar	30–64-åringar	Över 65-åringar
Besöker inte alls biblioteket, museer eller andra motsvarande ställen, % av dem som besvarat enkäten	20,4 (2023), 26,1 (2024)	35,4 (2024)	17,8 (2024)	17,2 (2024)
Deltar inte i kultur- eller idrottsevenemang eller andra evenemang, % av dem som besvarat enkäten	17 (2023), 19,1 (2024)	25,4 (2024)	12,3 (2024)	14,6 (2024)

Enligt statistiken för de allmänna biblioteken i Finland har den totala utlåningen i förhållande till invånarantalet ökat en aning under de senaste åren, men den är lägre än för Östra Nylands välfärdsområde och landet som helhet.

Indikatorer	Lovisa	ÖNVFO	Hela landet
Biblioteket, totalutlåning/invånarantal	7,96 (2021), 8,34 (2022), 9,08 (2023)	13 (2023)	15,01 (2023)

Identifierade fenomen inom välfärdsområdet och regionala teman

23

- I Östra Nylands välfärdsområdes regionala välfärdsberättelse och välfärdsplan 2023–2025 har man som faktorer som ökar servicebehovet under de närmaste åren i området identifierat:
 - det stora antalet långtidsarbetslösa och unga arbetslösa
 - problem med flickors välbefinnande
 - rusmedelsproblem hos äldre
 - att övervikt och diabetes blir vanligare.
- I det regionala samrådet om främjande av hälsa och välfärd mellan Östra Nylands välfärdsområde och kommunerna i regionen hösten 2024 lyftes särskilt fysisk inaktivitet samt psykiskt välbefinnande fram som regionala fenomen.
- På följande sidor presenteras exempel på hur man förebygger fysisk inaktivitet och möjliggöra fysisk aktivitet samt hur man stärker psykiskt välbefinnande i stadens egna verksamheter.

Fysisk inaktivitet

- För att förebygga fysisk inaktivitet och främja fysisk aktivitet har staden bland annat upprättat följande program:
- [Lovisa stads motionspolitiska program 2023–2025](#)
 - Vid uppdateringen av programmet har man försökt granska alla delområden inom motion och idrott: ledd idrottsverksamhet, understöd, underhåll och byggande av idrottsanläggningar samt jämlikt utbud på motions- och idrottsverksamhet för kommuninvånarna.
 - Idrottstjänsterna skapar förutsättningar för kommuninvånarnas fysiska aktivitet genom att understöda föreningsverksamhet, tillhandahålla idrotts- och motionsplatser, ordna ledd motionsverksamhet för kommuninvånare som inte är föreningsaktiva, såsom för specialgrupper, samt genom att utveckla hälsofrämjande motionsformer.
 - Det står klart att fysisk aktivitet kommer att bli en allt viktigare faktor för kommunernas livskraft.
- [Utvecklingsprogram för gång och cykling i Lovisa](#)
 - Programmets vision är att gång och cykling är säkra sätt för att röra sig i vardagen vilka befrämjar Lovisabornas välmående.
 - Allmänna mål med att främja gång och cykling i Lovisa är att det är tryggt att röra sig, att vardagen har flyt och att invånarna mår bra.
 - I enlighet med målet i programmet för att främja gång och cykling har staden utvecklat trevliga friluftsleder för åretruntbruk.

Psykiskt välbefinnande

- Enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ska välfärdsområdet och kommunala myndigheter i samarbete utveckla befolkningens levnadsförhållanden i syfte att stärka de faktorer som skyddar den psykiska hälsan och förebygga uppkomsten av psykiska störningar.
- Exempel på skyddsfaktorer för psykiskt välbefinnande i stadens tjänster:
 - Högklassig småbarnspedagogik, grundläggande utbildning och gymnasieundervisning
 - Fungerande och mångsidiga ungdomstjänster, kulturtjänster, idrottstjänster, bibliotekstjänster, museum och medborgarinstitut
 - Respektfullt bemötande och kundservice
 - Mat och måltider i en trivsamt miljö och stärkande av känslö- och interaktionsfärdigheter inom småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och gymnasiet
 - Trevliga rekreationsområden och -rutter
 - Samarbete med tredje sektorn

Kostnadsfria och förmånliga tjänster

- I det välfärds- och hälsofrämjande arbetet bör särskild uppmärksamhet ägnas åt de mest utsatta invånarna.
- Staden har under denna fullmäktigeperiod ökat lågtröskelmöjligheterna till motion och kultur bland annat genom att erbjuda avgiftsfria gymkort till stadens gym för elever i årskurs 8 och 9 och studerande på andra stadiet och genom att öka antalet barn och unga inom avgiftsfri konstfostran.
- Vidare har staden erbjudit avgiftsfria gymkort till stadens gym samt avgiftsfria allmänna simturer för 70-åringar och äldre samt avgiftsfri simtur för kvinnor med invandrarbakgrund.
- Dessutom får arbetslösa rabatter på och vissa målgrupper studiesedelunderstöd för medborgarinstitutets kurser. För alla invånarna tillhandahålls kostnadsfria bibliotekstjänster i vilka ingår bland annat utlåning av motionsredskap.